

Պրոլետարեն'ը բոլոր երկրների, միացե՛ք:

ՀԿԳ Կենտկոմի
պրապագանդայի և
ագիտացիայի բաժին

ԱԳԻՏԱՏՈՐԻ ԲՐՆԿԱՆՍ

ՀՈՒԼԻՍ

14

1961

ՔՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

62

ԴԻՏՈՂԱԿԱՆ ՆՅՈՒԹԵՐ

Հանրային անասունների գլխաքանակի աճը
1961 թվ. (տոկոսներով) 1

ՆՅՈՒԹԵՐ ԶՐՈՒՅՑՆԵՐԻ ՀԱՄԱՐ

Ի պատիվ ՍՄԿՊ XXII համադումարի 4
Ա. Հարությունյան. — Սոցիալիստական Հայրե-
նիքի պաշտպանության դիրքերում 14

ԱԳԻՏԱՑԻՈՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ՓՈՐՁԻՑ

Խ. Նոյազարյան. — Ագիտատորի հերթական
գրույցը 25

ՕԳՆՈՒԹՅՈՒՆ ԱԳԻՏԱՏՈՐՆԵՐԻՆ

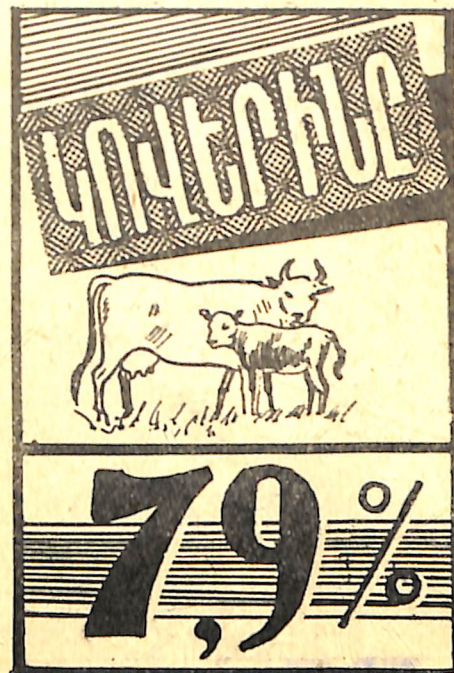
Ագիտատորների հեռակա կոնֆերանսը 33

ՕԳՆՈՒԹՅՈՒՆ ԱԳԻՏԱՏՈՐՆԵՐԻՆ

Թեմաներ և գրականություն ագիտատորների
գրույցների համար 40

Խմբագրության հասցեն. — Երևան, ՀԿՊ Կենտկոմ,
ԸՆ հարկ, 60-րդ սենյակ, հեռախոս՝ 2—52—78:

ՀԱՆՐԱՅԻՆ ԱՆԱՍՈՒՆՆԵՐԻ ԳԼԽԱՔԱՆԱԿԻ
ԱՃԸ 1961 ԹՎԱԿԱՆԻՆ (ՏՈԿՈՍՆԵՐՈՎ)

Արհեստագործական
 և
 առևտրական

75%

Թույլաների

9.5%

Ի ՊԱՏԻՎ ՍՄԿՊ XXII ՀԱՄԱԳՈՒՄԱՐԻ

Հիանալի շատ տրադիցիաներ ունեն սովետական մարդիկ և դրանցից մեկը՝ մեր Հայրենիքի, մեր ժողովրդի կյանքում մեծ ու նըշանակալից իրադարձութիւնների պատվին բարձր պարտավորութիւններ ստանձնելն է, սոցիալիստական մրցութեան ծավալման միջոցով աշխատանքային նորանոր նվաճումներ ձեռք բերելը:

Մեր լայնարձակ երկրում ներկայումս այդպիսի մրցութիւն է ծավալվել առաջիկա մեծ ու բերկրալի իրադարձութեան՝ ՍՄԿՊ XXII համագումարի պատվին: Ամենուրեք՝ գործարաններում ու ֆաբրիկաներում, կոլտնտեսութիւններում ու սովխոզներում, կառուցողներում ու տրանսպորտում, հանքերում ու գիտահետազոտական հիմնարկներում, մեր ժողովրդական տնտեսութեան բոլոր բնագավառներում սովետական մարդիկ ձգտում են արժանավայել նվերներով դիմավորել հարազատ պարտիայի XXII համագումարը: Համա-

դումարի պատվին ծավալված սոցիալիստական մրցութիւնը օր-օրի նորանոր հերոսներ է ծնում, ի հայտ են գալիս բազմաթիւ հայրենասիրական նախաձեռնութիւններ, աշխատանքի նոր մեթոդներ ու ձևեր, բազմապատկւում է առաջավորների, նորարարների, մեր փարոսների թիւը: Եւ այս բոլորը՝ շնորհիւ քաղաքական ու աշխատանքային հզոր վերելքի, շնորհիւ աշխատավորական մասսաների ստեղծագործական ակտիվութեան աննախընթաց աճի:

ՍՄԿՊ XXII համագումարի պատվին ծավալված համաժողովրդական սոցիալիստական մրցութեանը նոր հուժկու թափ հաղորդեց ՍՄԿՊ Կենտկոմի վերջերս տեղի ունեցած պլենումը, որը լսեց և քննարկեց ՍՄԿՊ Կենտկոմի Առաջին քարտուղար ընկեր Ն. Ս. Խրուշչովի զեկուցումը «ՍՄԿՊ Ծրագրի նախագծի մասին» և ՍՄԿՊ Կենտկոմի քարտուղար ընկ. Ֆ. Ռ. Կոզլովի զեկուցումը «ՍՄԿՊ Կանոնադրութեան նախագծի մասին» ու ընդունեց համապատասխան որոշումներ:

Նախահամագումարյան սոցիալիստական մրցութիւնը ուժգին թափով ծավալվել է նաև մեր ռեսպուբլիկայում՝ Սովետական Հայաստանում: Ռեսպուբլիկայի արդյունաբերութիւնը շարունակում է զարգանալ անշեղ վե-

րելքի ուղիով, գշուղատնտեսութեան ասպարեզում ևս, չնայած անբարենպաստ կլիմայական պայմաններին, կան որոշակի հաջողութիւններ. նկատելիորեն բարելավվել են շինարարական աշխատանքները: Արտադրական ձեռնարկութիւնների բանվորներն ու ծառայողները, կոլտնտեսականներն ու սովխոզների աշխատողները ձգտում են ժամկետից շուտ կատարել իրենց ստանձնած պատասխանութիւնները:

Հարազատ պարտիայի համագումարը դիմավորենք կոմունիստաբար — ահա նրանց նշանաբանը:

Գնալով ավելի ու ավելի է բորբոքվում պարտիայի XXII համագումարի պատվին ծավալված սոցիալիստական մրցութեան հոլորը: Ձեռնարկութիւնների և կառույցների կոլեկտիվները պայքարում են աշխատանքի արտադրողականութեան բարձրացման համար, պլանները ժամկետից շուտ կատարելու, արտադրանքի ինքնարժեքն իջեցնելու և որակը բարձրացնելու համար: Աշխատավորների հայրենասիրական նախաձեռնութիւնների շնորհիվ ավելի լրիվ են օգտագործվում արտադրական կարողութիւնները, հայտնաբերվում են արտադրութեան նոր ղեկավարներ:

կատարելագործվում աշխատանքի կազմակերպման ձևերն ու մեթոդները:

Սոցիալիստական գյուղի աշխատավորներն անձնվիրաբար պայքարում են կենսագործելու մեր երկրի գյուղատնտեսութեան հետագա վերելքի այն ծրագիրը, որը նշել է ՍՄԿՊ Կենտկոմի Հունվարյան պլենումը:

Ահա Սովետական Հայաստանի աշխատավորների հայրենասիրական աշխատանքի մի քանի օրինակներ, որոնք բերկրանքով են լցնում մարդկանց սրտերը, նորանոր սըխրանքների մղում:

Կենսագործելով ՍՄԿՊ XXII համագումարի պատվին ստանձնած սոցիալիստական պատասխանութիւնները, Հայաստանի արդյունաբերութեան աշխատողները ժամկետից շուտ՝ հունիսի 26-ին կատարեցին համախառն արտադրանքի առաջին կիսամյակի պլանը: Արդյունաբերական արտադրանքի ծավալը նախորդ տարվա համապատասխան ժամանակամիջոցի համեմատութեամբ աճեց մոտ 10 տոկոսով: Գերակատարվեցին արտադրանքի կարևորագույն շատ տեսակների՝ աչք թվում էլեկտրաէներգիայի, ալյումինի, պղնձի, ծծմբաթթվի, սինթետիկ ամոնիումի, կաուստիկ սոդայի, հանքային պարարտանյութերի, ավտոդողերի, ցեմենտի, շիֆերի, մե-

տաքսե գործվածքների, կաթնամթերքների և արտադրանքի այլ տեսակների արտադրութ-
յան պլանները:

Ինչպես միշտ, այժմ էլ առջևից են ընթա-
նում ռեսպուբլիկայի մայրաքաղաքի՝ Երևա-
նի արդյունաբերական ձեռնարկությունների
բանվորները, ինժեներա-տեխնիկական աշ-
խատողների անձնակազմը և ծառայողները:
Մայրաքաղաքի արդյունաբերությունը ժամ-
կետից շուտ կատարեց առաջին կիսամյակի
պլանը՝ հասնելով 102,3 տոկոս ցուցանիշի
ու երկրին տալով միլիոնավոր ռուբլիների
արտապլանային արտադրանք:

Հատկապես մեծ են Վ. Ի. Լենինի անունը
կրող էլեկտրամեքենաշինական գործարանի
նվաճումները: Գործարանում օրերս ավարտ-
վեց նոր տիպի սինխրոն էլեկտրաշարժիչի
արտադրության տեխնոլոգիայի յուրացումը:
Այստեղ հաջողութամբ է ընթանում նաև
նոր կոնվեյերի սարքավորումը, որը հնարա-
վորություն կտա հատուկ ավտոմատ կայանի
միջոցով տրանսֆորմատորների ստուգումն
ու փորձարկումը կատարել հենց կոնվեյերի
վրա: Դա կլինի առաջին այդպիսի կայանը
մեր երկրում:

Լենինականի էլեկտրատեխնիկական գոր-
ծարանը ընթացիկ տարվա 6 ամսում կատա-

րել է 7 ամսվա պլան: Արտադրանքի թողա-
կումն, անցյալ տարվա նույն ժամանակամի-
ջոցի համեմատությամբ, այստեղ աճել է 70
տոկոսով:

Բարձր արտադրողական աշխատանքի, ար-
տադրության կոմպլեքսային մեքենայացման
ու ավտոմատացման լավ օրինակ են տալիս
Երևանի Կիրովի անվան, ալյումինի ավտո-
դոլերի, հիդրոպոմպերի, Լուսավանի ներ-
տաշ հաստոցների գործարանները, Ալավեր-
դու պղնձաքիմիական, Կիրովականի քիմիա-
կան, Արարատի ցեմենտի-շիֆերի կոմբի-
նատների և տասնյակ այլ ձեռնարկություն-
ների կոլեկտիվներ, որոնք նախահամագու-
մարյան մրցության այս օրերին շարունակ
գերակատարում են իրենց առաջադրանքնե-
րը: Այդ ձեռնարկություններում հազարավոր
բանվորներ օրական մի քանի արտադրա-
կան նորմա են կատարում:

Հայաստանում Սովետական իշխանության
հաստատման և Հայաստանի Կոմունիստա-
կան պարտիայի կազմավորման 40-ամյա-
կին նվիրված հանդիսավոր նիստում ընկեր
Ն. Ս. Խրուշչովը, խոսելով ՍՄԿՊ առաջիկա
XXII համագումարի պատվին ծավալված սո-
ցիալիստական մրցության մեջ մեր ռեսպուբ-
լիկայի արդյունաբերական ձեռնարկություն-

ների ձեռք բերած հաջողութիւնների մասին, ասաց. «Ռեսպուբլիկայի բանվոր դասակարգի խանդավառութեան ու աշխատանքային սխրագործութիւնները վստահութիւն են ներշնչում, որ յոթնամյա պլանի առաջադրանքները կկատարվեն և կգերակատարվեն»:

Ընկեր Ն. Ս. Խրուշչովը տվեց լավագույններից լավագույնների անունները՝ Ղափանի պղնձահանքային կոմբինատի բրիգադավար Աշոտ Մելքոնյան, Կիրովի անվան գործարանի ապարատավարների բրիգադավար Սերգեյ Ամիրխանյան, «Քաղբնակշին» տրեստի որմնադիր Խաչիկ Կոշկակարյան, որոնք արժանացել են Սոցիալիստական Աշխատանքի Հերոսի կոչման, կոմունիստական աշխատանքի բրիգադաներում հաջողությամբ աշխատողներ՝ Երևանի էլեկտրալամպերի գործարանի բանվոր Ալեքսանդր Բորիսով, Երևանի էլեկտրատեխնիկական գործարանի փականագործ Բատիշ Գրիգորյան, Լենինականի գուլպայի ֆաբրիկայի հյուսող բանվորուհի Բեթղենն Աբգարյան:

Արտադրութեան այս լավագույն մարդկանց օրինակով են աշխատում շատ-շատերը:

Քիչ չեն նաև գյուղատնտեսութեան բնագավառի առաջավորները, մեր փարոսները:

Հոկտեմբերյանի շրջանի Լենինի անվան կոլտնտեսութեան անդամները հիանալի մշակել են 400 հեկտար բամբակի դաշտերը, ինչպես նաև խաղողի այգիները: Կոլտնտեսութեան տրակտորա-դաշտավարական բրիգադաներում լայն թափ է ստացել համագումարի պատվին ծավալված սոցիալիստական մրցութիւնը:

Շամշադինի շրջանի Նորաշեն գյուղի կոլտնտեսութեան անդամները այս տարի մշակում են 80 հեկտար եգիպտացորեն, որից 30-ը՝ հատիկի համար և 50-ը՝ կանաչ զանգվածի: Նրանք պարտավորվել են յուրաքանչյուր հեկտարից ստանալ 100 ցենտներ հատիկ, 500 ցենտներ կանաչ զանգված: Լաուրա Միրզոյանի, Ասյա Աթոյանի, Հրանտ Գրիգորյանի ղեկավարած օղակները պայքարում են հեկտարից 100 ցենտներ հատիկ ստանալու համար:

Աշխատանքային սխրանքներ է գործում Աշտարակի շրջանի Ուջան գյուղի կոլտնտեսութեան ծխախոտագործ-օղակավարուհի Սեդա Ներսիսյանը: Նրա ղեկավարած օղակը անցյալ տարի Արագածի փեշերին աճեցրեց ռեկորդային բերք և յուրաքանչյուր հեկտարից հանձնեց 34 ցենտներ. ծխախոտ: Կոլտնտեսային դաշտերի այդ փարոսը այս տա-

րի ձգտում է հասնել ավելի բարձր ցուցանիշի. նա պարտավորվել է հեկտարից ստանալ 37 ցենտներ հումք:

Արտաշատի շրջանի Քաղցրաշեն գյուղի կոլտնտեսության օղակավարուհի, ՍՍՌՄ Գե. րագույն Սովետի դեպուտատ, Սոցիալիստական Աշխատանքի Հերոսուհի Նոյեմզար Եղիազարյանի հայրենանվեր գործերի մասին գիտեն մեր երկրի բոլոր ծայրերում: Այդ փառուր պարտավորվել է այս տարի իր օղակի այգիներից հավաքել առնվազն 220 ցենտներ խաղող:

Պարտիայի XXII համագումարի պատվին ստանձնած պարտավորությունները գերազանց է կատարում Շիրակի դաշտավայրի փառաբանված ճակնդեղագործ, Ախուրյանի շրջանի Ախուրիկ գյուղի կոլտնտեսության օղակավարուհի Սեդա Սարգսյանը, որը պայքարում է հեկտարից 800 ցենտներ ճակընդեղի բերք ստանալու համար:

Ռեսպուբլիկայում լայն արձագանք գտավ Վեդու շրջանի Շիրազլու գյուղի կոլտնտեսության կոմբայնավարներ Վարազդատ Գասպարյանի, Պաբիր Ասադովի և Նիկողոս Գուրֆալյանի դիմումը՝ հացահատիկի բերքը արագ և անկորուստ հավաքելու մասին:

Այժմ այդ նշանաբանով են աշխատում շատ մեխանիզատորներ:

Ի պատիվ պարտիայի XXII համագումարի կատարվող խանդավառ աշխատանքի շատ օրինակներ կարելի է բերել նաև Ռեսպուբլիկայի ժողովրդական տնտեսության մյուս բնագավառներից:

Նախահամագումարյան մրցության առաջավորների հայրենասիրական գործերը հիանալի հնարավորություն են ընձեռում աշխատավորների շրջանում նպատակասլաց ագիտացիոն աշխատանք կատարելու համար: Ագիտատորները պետք է ձգտեն հետաքրքիր զրույցներով էլ ավելի բորբոքել ՍՄԿՊ XXII համագումարի պատվին ծավալված սոցիալիստական մրցությունը, մասսայականացնել առաջավորների ու փարոսների ուսանելի փորձը, հասնել այն բանին, որ արդյունաբերական ձեռնարկության, սովխոզի ու կոլտնտեսության, կառույցների ու տրանսպորտի յուրաքանչյուր աշխատող անձնական աշխատանքային նվերներով դիմավորի համագումարը:

Ճշմարտացի, ներգործուն ու ոգեշունչ խոսքով նպաստել, որպեսզի նորանոր նվաճումներ ձեռք բերվեն առաջիկայում:

ՍՈՑԻԱԼԻՍՏԱԿԱՆ ՀԱՅՐԵՆԻՔԻ ՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹՅԱՆ ԴԻՐՔԵՐՈՒՄ

Սովետական ժողովուրդն ու նրա Զինված Ուժերը մեծագույն խանդավառությամբ հուլիսի 30-ին նշելու են ՍՍՌՄ Ռազմա-Ծովային Նավատորմի տրադիցիոն տոնը: Ռազմա-Ծովային Նավատորմը հանդիսանում է մեր մեծ երկրի Զինված Ուժերի անբաժան մասը: Նրա պատմությունը անխզելիորեն կապված է մեր ժողովրդի արևելքին ու ներքին թշնամիների դեմ մղած հերոսական պայքարի պատմության հետ: Ծովում թշնամու դեմ մղած պայքարում հռչակվել են խիզախ ու տաղանդավոր ծովայիններ Փ. Փ. Ուշակովը, Մ. Պ. Լազարևը, Պ. Ս. Նախիմովը, Ս. Օ. Մակարովը և ուրիշներ: Իր 200 տարվա փառավոր պատմության մեջ ռուսական Ռազմա-Ծովային Նավատորմը 24 խոշոր ճակատամարտեր է տվել և դրանցից միայն մեկում է պարտվել՝ Յուսիմայում:

ՍՍՌՄ ռազմական նավաստիներն ու ծովագնացները հայտնի են նաև իրենց ծառայություններով գիտության և պրոգրեսի

ասպարեզում: Բավական է հիշել, որ մեր ծովագնացների աշխարհաշուրջ և հեռավոր ճանապարհորդությունների շնորհիվ աշխարհի քարտեզի վրա հանդես են եկել մոտ 600 ծովերի, կղզիների, ծոցերի, գետերի և արշիպելագների անուններ: Ամբողջ աշխարհին հայտնի են ականավոր ծովագնացներ Դեժնևի, Չիրիկովի, Չելուսկինի, եղբայրներ Լապտևների, Գոլովինի, Լազարևի, Նեկլսկու, Սեդովի և ուրիշների պանծալի անունները:

Իրենց սիրասուն Հայրենիքի բարօրությանը ավելի մեծ և ավելի փառապանծ ծառայություններ են մատուցել սովետական ծովայինները: Դեռևս ռուսական առաջին ռևոլյուցիայի տարիներին Սև և Բալթիկ ծովերի նավաստիները ցուցաբերել են ռևոլյուցիոն բարձր գիտակցականություն, նրանք ակտիվ կերպով արձագանքել նրանք և փառավոր դասակարգի ռևոլյուցիոն ելույթներին: Բուլշևիկ նավաստի Գ. Ն. Վակուլենշուկի ղեկավարությամբ 1905 թվականի հունիսի 27-ին «Պոտյոմկին» զրահանավի վրա բռնկվեց զինված ապստամբություն, որը Վ. Ի. Լենինը բնութագրեց որպես ռևոլյուցիոն բանակի ստեղծման սկիզբ. 1905—1907 թթ. ռևոլյուցիոն շարժումներին

մասնակցեցին մոտ 15.000 նավաստիներ։ Սև և Բալթիկ ծովերի նավատորմերում աչդ շարժումը գլխավորում էին բոլշևիկ նավաստիներ Ս. Պ. Չաստնիկը, Ն. Գ. Անտոնենկոն, Ա. Ի. Գլադկովը և անպարտիական լեյտենանտ Շմիդտը։

Փետրվարյան բուրժուա-դեմոկրատական ռևոլյուցիայից հետո հազարավոր նավաստիներ ազատվեցին բանտերից կամ վերադարձան աքսորավայրերից ու ձեռնամուխ եղան ռևոլյուցիոն աշխատանքի։ 1917 թվականի ապրիլին Բալթյան նավատորմում գործում էին 7.000 բոլշևիկներ, (ամբողջ պարտիայի կազմի 9 տոկոսը), իսկ օգոստոսին՝ 15.000։ Կոռնիլովշինայի ջախջախմանը մասնակցել են 5.000 զինված նավաստիներ։

Հոկտեմբերյան Սոցիալիստական Մեծ ռևոլյուցիան ազդարարվեց «Ավրորայի» հրետանային համազարկերով։ Ձմեռային պալատի գրոհողների առաջին շարքերում գտնվում էին Բալթյան նավատորմի նավաստիները։

Քաղաքացիական պատերազմի և ինտերվենցիայի տարիներին Կոմունիստական պարտիայի ղեկավարությամբ ստեղծվեցին ու կոփվեցին սոցիալիստական պետության

2ինված Ուժերը։ 1921 թվականի մարտին պարտիայի 10-րդ համագումարը հատուկ որոշում է ընդունում ռազմա-ծովային նավատորմի հետագա հզորացման վերաբերյալ։ Կոմունիստական պարտիան և Սովետական կառավարությունը քաջ գիտակցում էին, որ, ապրելով կապիտալիստական շրջապատման պայմաններում, աշխարհի ռեակցիոն ուժերը վաղ թե ուշ արշավելու են մեր երկրի վրա։ Ուստի նրանք հատուկ հոգատարությամբ էին վերաբերվում դեպի երկրի պաշտպանությունը։

1941—1945 թթ. Հայրենական Մեծ պատերազմը մեծագույն փորձություն էր ամբողջ սովետական ժողովրդի, նրա զինված ուժերի ու ռազմա-ծովային նավատորմի համար։ Ֆաշիստական Գերմանիան 1941 թվականի հունիսի 22-ին սովետական երկրի դեմ նետեց 190 դիվիզիա, 5.000 ինքնաթիռ, մոտ 3.500 տանկ և 50.000 հրանոթ ու ականանետ։ Արևմուտքի պետությունների և առաջին հերթին Անգլիայի, Ֆրանսիայի ու ԱՄՆ-ի տնտեսական օգնության ու քաղաքական թողտվության պայմաններում հիտլերյան Գերմանիան երբ հաջողվեց արդեն մաքրել էր եվրոպական տարածքը բոլոր երկրների հետ և, օգտագործելով նրանց

պոտենցիալ ուժերը, ենթադրում էր կարճ ժամանակամիջոցում ջախջախել սովետական զինված ուժերը և ստրկացնել նրա ժողովուրդներին:

Հայտնի են այն պայմանները, որոնցում հարկադրված էր գործել մեր բանակը: Դա դաժան փորձության մի շրջան էր մեր ժողովրդի ու բանակի համար: Անբարենպաստ պայմանները, որոնցում գործում էին մեր զինված ուժերը, ստիպեցին նրան ժամանակավորապես թողնելու մեր տերիտորիայի զգալի մասը: Սակայն սովետական ժողովրդի աշխատանքային սխրագործությունն ու ջերմ հայրենասիրությունը, սովետական ժողովուրդների անխախտ բարեկամությունը, մեր քաջարի բանակի հերոսությունը և մանավանդ Կոմունիստական պարտիայի ղեկավարությունը ապահովեցին ֆաշիստական բանակների ջախջախումը:

Այդ հերոսական էպոպեայում անմար փառքով պսակեց իրեն նաև սովետական Ռազմա-Մովային Նավատորմը:

Շնորհիվ երկրի ինդուստրացման և ականավոր գիտնականների, նավաշինարարների ստեղծագործական աշխատանքի, Հայրենական պատերազմի նախօրյակին ռազմա-ծովային նավատորմն ուներ ժամա-

նակակից մարտական տեխնիկա և լավագույն կադրեր:

Պատերազմի հենց առաջին ամիսներին ծանր դրություն էր ստեղծվել Լենինգրադի ռազմաճակատում: Բալթյան Նավատորմի նավաստիները, օդաչուները իրենց համառ ու հերոսական մարտերով, իրենց անձնագոհությունները ետ էին մղում թշնամու գրոհները, օգնում էին ցամաքային զորքերին, հերոսաբար պաշտպանում էին մեր ծովային բազաներն ու ամրոցները: Խանկո թերակղզու կայազորը, գեներալ-մայոր Կաբանովի և դիվիզիայի կոմիսար Ռասկինի գլխավորությամբ, երկար ժամանակ հերոսաբար ետ է մղում հիտլերյան բանակի գրոհները: Նա ոչնչացրեց թշնամու 5.000 զինվոր ու սպա, 2 ականակիր, 6 տորպեդային նավեր, 100 մանր-օժանդակ նավեր և 53 օդանավ: Այդ մարտերում իրենց փառքով պսակեցին կապիտան Գրանինը, ծովային օդաչուներ, հետագայում Սովետական Միության Հերոսներ Անտոնենկոն և Բրինկոն:

Իրենց անմահ փառքով պսակեցին Հյուսիսային Նավատորմի նավաստիները, որոնք ցամաքային զորքերի համագործակցությամբ տևական մարտերում ետ էին մղում թշնա-

մութ գրոհները և ապահովում մեր Հյուսիսային կոմունիկացիաները: Այնպիսի հերոսներ, ինչպիսիք են իվան Միվկովը, Մոհամեդ Հաջիևը և շատ ուրիշներ, հայտնի են մեր ամբողջ երկրում: Նրանք Հյուսիսային Նավատորմի փառքն էին: Ամենածանր ու լարված մարտերը մղում էր Սեծովյան Նավատորմի անձնակազմը՝ ծովակալ Օկտյաբսկու հրամանատարությամբ: Միայն Օդեսայի վրա թշնամին 200 անգամ գրոհել է: Այստեղ աչքի ընկան փոխ-ծովակալ Գ. Վ. Ժուկովը, գնդապետ Օսիպովը և շատ-շատերը:

Մեր Զինված Ուժերի հերոսական պատմության մեջ Սևաստոպոլի պաշտպանությանը միշտ կմնա որպես խիզախության ու վառ հայրենասիրության ամուր փարոս:

Մեծ է մեր Ռազմա-Մովային Ուժերի դերը նաև իմպերիալիստական Ճապոնիայի ջախջախման գործում: Խաղաղ օվկիանոսյան Նավատորմը պատվով կատարեց իր մարտական խնդիրը: Մեր Ռազմա-Մովային Ուժերը, անցնելով ծանր փորձությունների միջով, անգնահատելի ծառայություններ մատուցեցին ընդհանուր հաղթանակի ապահովման գործին:

Ամբողջ պատերազմի ժամանակ սովե-

տական նավատորմը խորտակել է 1.341 և վնասել 908 ռազմական ու օժանդակ նավեր, ինչպես նաև 1.425 տրանսպորտ:

Ռազմական փառավոր գործերի համար Ռազմա-Մովային Նավատորմի անձնակազմին հանձնվել են 350.000 շքանշաններ ու մեդալներ: Մոտ 500 հոգի արժանացել են Սովետական Միության Հերոսի կոչման: Մովային օդաչուներից 4-ը արժանացել են կրկնակի Հերոսի կոչման, այդ թվում նաև հայ ժողովրդի պարծանք Նելսոն Ստեփանյանը: 78 ռազմանավերի և զորամասերի շնորհվել է Գվարդիական կոչում, իսկ 209 նավեր ու զորամասեր արժանացել են կառավարական պարգևների: Հետպատերազմյան շրջանում Ռազմա-Մովային Ուժերը, ինչպես նաև ամբողջ մեր Զինված Ուժերը, կանգնած են Սովետական Միության ու ամբողջ սոցիալիստական լագերի աշխատավորության խաղաղ ստեղծագործ աշխատանքի պաշտպանության մարտական դիրքերում:

Սովետական կառավարությունը միշտ վարել է և վարում է խաղաղ համագործակցության ու խաղաղ գոյակցության քաղաքականություն: Նա հետևողականորեն առաջ է քաշում այնպիսի արմատական հարցեր, որոնց լուծումով վճռական շրջադարձ կկա-

տարվեր միջազգային հարաբերությունների բարելավման գործում: Այդպիսի պրոբլեմների թվին են պատկանում խաղաղության պայմանագրի կնքումը գերմանական երկու պետությունների հետ, միջուկային զենքի փորձարկումների դադարեցումը և լիակատար զինաթափումը: Սակայն իմպերիալիստական խոշոր պետությունները, նրանց ռազմական կոալիցիաները, ԱՄՆ-ի ղեկավարությամբ, տենդագին կերպով սպառազինվում են և սոցիալիստական լագերին սպառնում նոր պատերազմի բորբոքումով: Այսպիսի պայմաններում ՍՍՌՄ-ը ստիպված է ամենալուրջ կերպով մտահոգվելու իր Զինված Ուժերի, այդ թվում նաև Ռազմա-Մովային Նավատորմի մարտունակության բարձրացմամբ:

Ճիշտ է, ժամանակակից պայմաններում, երբ բանակների գլխավոր հարվածող ուժը հանդիսանում են հրթիրային և ատոմային զորամասերը, բոլորովին չի թերագնահատվում ռազմա-ծովային ուժերի դերը: Հաղթանակի հիմնական գրավականը եղել է և մնում է մաքուր իր հոգևոր ու ֆիզիկական բոլոր հատկություններով, ինչպես նաև զենքի բոլոր տեսակների համագործակցությամբ: ԱՄՆ-ը, Անգլիան, Ֆրանսիան,

ԳՅՄ-ն շարունակում են հսկայական ներդրումներ կատարել ռազմա-ծովային նավատորմի հետագա հզորացման համար: Նրանք հրաժարվում են նախկին գիզանտ-գծանավերի ու հածանավերի շինարարությունից: Գլխավոր ուշադրությունը դարձվում է ավիակիրների, ջրասուզների և դեսանտային միջոցների զարգացմանը: Հիմնական ուղղությունը, դա նավերի աշխատեցնելն է ատոմային շարժիչներով: Այժմ ԱՄՆ-ը ունի մոտ 1.840 մարտական նավեր՝ տարբեր կարգի ու տարբեր հզորությամբ:

Մեծ Բրիտանիան ունի 500-ից ավելի տարբեր կարգի մարտական նավեր, իսկ Ֆրանսիան՝ 450: Վերականգնվում է Արևմտագերմանական ռազմածովային նավատորմը, որն իր կազմում այժմ ունի 170-ից ավելի մարտական նավեր:

Սովետական Միությունը որպես աշխարհի ամենահզոր ծովային տերություններից մեկը, չի կարող անտարբեր դիտել իմպերիալիստական պետությունների սպառազինությունների մրցավազքը:

Սովետական Միությունը ձեռնարկում է բոլոր միջոցները, որպեսզի երկրի Զինված

ԱԳԻՏԱՏՈՐԻ ՀԵՐԹԱԿԱՆ ԶՐՈՒՅՑԸ

Ուժերը միշտ գտնվեն իրենց բարձրության վրա: Ընկեր Ն. Ս. Խրուշչովը բազմիցս հայտարարել է, որ մեր երկիրն ունի ամեն ինչ՝ թշնամուն վճռական հարված տալու համար, եթե նա հանդգնի դիմել ավանտյուրայի: Ռազմա-Մովսիս Նավատորմի հետագա զարգացման ասպարեզում ՍՍՌՄ-ը հաշվի է առնում ժամանակակից ռազմական տեխնիկայի զարգացումը, ապագա պատերազմի բնույթը և երկրի տերիտորիալ, աշխարհագրական պայմանները: Մեծ ուշադրություն է դարձվում ատոմային շարժիչներով գործող ջրասույզ նավերի կառուցմանը:

Ռազմա-Մովսիս ուժերում իրենց պատվավոր տեղն են գրավում ծովային օդաչուները, որոնք խոշորագույն չափով նպաստում են ռազմա-ծովային նավատորմի մարտական գործողություններին:

Հենվելով երկրի հզոր նյութական-տեխնիկական բազայի վրա, ունենալով բարձր որակի մասնագետներ, սովետական Ռազմա-Մովսիս Նավատորմի անձնակազմը կատարելագործում է իր ռազմական արվեստը և արթուն կերպով հսկում Հայրենիքի սահմանները:

ԱՇՈՏ ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ

Գնդապետ, պատմական գիտությունների
բեկնաձու

Գործարանային ռադիոհանգույցը հայտարարում է աշխատանքի ընդմիջում: Քիչ անց Երևանի Վ. Ի. Լենինի անվան էլեկտրամեքենաշինական գործարանի № 29 ցեխի մոնտաժային տեղամասի բանվորները հավաքվում են կարմիր անկյունում՝ լսելու իրենց ագիտատորի հերթական զրույցը:

Ագիտատոր ընկ. Նորայր Մովսիսյանը, ողջունելով ունկնդիրներին, սկսում է զրույցը: Մինչ այդ, նա հանգամանորեն նախապատրաստվել էր զրույցի:

— Ընկերներ, — ասում է նա, — ինչպես նախօրոք պայմանավորվել ենք, այսօրվա զրույցը կնվիրենք պարտիայի XXII համագումարի պատվին սոցմրցությամբ ստանձնած պարտավորությունների կատարմանը: — Ագիտատորը շարունակում է.

— Խանդավառ օրեր են ապրում մեր Հայրենիքի աշխատավորները: Բոլորը համակված են մեկ ցանկությամբ, պարտիայի առաջիկա համագումարը նշանավորել ար-

ժանապախել գործերով, այն դիմավորել կոմունիստաբար:

Այս օրերին, — ասում է ագիտատորը, — անձնվեր աշխատանքի հիանալի օրինակ է ցույց տալիս նաև մեր գործարանի կոլեկտիվը: Կատարելով Մինսկի էլեկտրատեխնիկական, Բաքվի և Շանհայի էլեկտրամեքենաշինական գործարանների կոլեկտիվների հետ կնքած սոցիալիստական մրցության պարտավորությունները, գործարանի կոլեկտիվը արտադրական բարձր ցուցանիշներով փակեց հունիս ամիսը:

Ամենից առաջ բարձրացավ աշխատանքի արտադրողականությունը, ցեխերը աշխատեցին հստակ ու համագործակցված: Հենց այդ էլ վճռեց մրցության մեջ հաղթանակ տանելու ելքը: Բնորոշ է, որ կոլեկտիվը, գերակատարելով ամսվա պլանը, ապահովեց նաև երկրորդ եռամսյակի, ինչպես նաև կիսամյակի պլանը: Երկրորդ եռամսյակը կոլեկտիվի համար արտադրական փայլուն ցուցանիշների եռամսյակ էր: Նորագույն տեխնիկայի ու տեխնոլոգիայի արմատավորման, նոր, կատարելագործված մեքենաների իրացման եռամսյակ: Այդ ժամանակամիջոցում ձեռնարկության կոլեկտիվը ապրանքային արտադրանքի պլանը կատա-

րեց 105,8, իսկ համախառն արտադրանքինը՝ 103,8 տոկոսով: Կոլեկտիվը ապահովեց նաև նոմենկլատուրայով նախատեսված արտադրանքների պլանը: Մինչև 100 կվտ հզորության գեներատորների պլանը կատարված է 100,2 տոկոսով, 100 կվտ-ից բարձր գեներատորներինը՝ 101,7, էլեկտրաշարժիչներինը՝ 100,3, շարժական էլեկտրակայաններինը՝ 100,1, ուժային տրանսֆորմատորներինը՝ 104,4, կառավարման՝ վահաններինը՝ 103,3, արդուկներինը՝ 100 տոկոսով:

Այդ ամենը հանգեցրեց այն բանին, որ մենք երկրորդ եռամսյակում արտադրական միևնույն տարածությունից թողարկեցինք 17,5 տոկոսով ավելի արտադրանք, քան թողարկել էինք նախորդ եռամսյակում:

Երկրորդ եռամսյակի տեխնիկա-տնտեսական բարձր ցուցանիշներն ղգալիորեն բարելավեցին ձեռնարկության ընթացիկ տարվա առաջին կիսամյակի արդյունքները: Կիսամյակի համախառն արտադրանքի պլանը կատարվեց 102,2, իսկ ապրանքայինը՝ 105,4 տոկոսով: Եթե այդ արդյունքները համեմատելու լինենք նախորդ տարվա նույն ժամանակաշրջանի հետ, ապա կտեսնենք, որ այս կիսամյակում ձեռնար-

կության թողարկած համախառն արտադրանքը աճել է 26,5, իսկ ապրանքայինը՝ 14,1 տոկոսով:

Ագիտատորն այնուհետև բերում է նոր թվեր, որոնք նախորդների պես արտաքուստ պարզ են, հասարակ, կարծես սովորական: Բայց որքան իմաստ կա այդ թրվերի մեջ, որքան բովանդակություն: Ունկընդիրներն ուշադիր հետևում են ագիտատորին ու խորհում:

— Այդ թվերով արտահայտված է մեր կոլեկտիվի լավ աշխատանքը: Գործարանի թողարկած հազարավոր տրանսֆորմատորներ ու շարժական էլեկտրակայաններ արդեն լույս են սփռում հեռավոր Սախալինում ու Ինդոնեզիայում, Մեքսիկայում ու Ղազախստանում, Ալբանիայում ու Հնդկաստանում: Հազարավոր մեքենաներ են ուժ տալիս Ռումինիայի ածխահատին ու Քաջարանի հանքափորին, Կամչատկայի ձկնորսներին ու Հեռավոր Հյուսիսի բեկեռախույզին: Այդ թվերի տակ կյանքն է, կյանքն այսօրվա պայծառ, կյանքը գալիք՝ ավելի լուսաշող:

Մրցության առաջավորներին խրախուսելու նպատակով ագիտատորը խոսում է այն

բազմաթիվ խոշընդոտների ու դժվարությունների մասին, որ հաղթահարել են նրանք:

— Գլխավոր տեխնոլոգի և գլխավոր մեխանիկի բաժինների ու նրանց ենթակա ցեխերի կոլեկտիվները, — ասում է ագիտատորը, — ընթացիկ տարում շատ ուժ ու եռանդ գործադրեցին գործարանում կոնվեյերային արտադրության ընդլայնման ուղղությամբ: Այդ կոլեկտիվների ջանքերով առաջին կիսամյակում գործարանում նախագծվեցին, պատրաստվեցին ու մոնտաժվեցին և ժամանակին շահագործման հանձնվեցին № 12 ցեխի ներկման ու չորացման, № 15 ցեխի «ԱԴ—5» մարկայի ագրեգատների հավաքման քայլող կոնվեյերները, կոմերիտմիության անվան տրանսֆորմատորների հավաքման № 10 ցեխի չորացման կախովի կոնվեյերը և այլն: Այդ շնորհակալ գործում մեծ է նաև մեր կոլեկտիվի ավանդը: Հիշյալ կոնվեյերները պատրաստվել են մեր ցեխում, նրանց մոնտաժումը կատարվել է մեր կոլեկտիվի և մասնավորապես Ա. Մնացականյանի, Վ. Ներսիսյանի, Հ. Կարճիկյանի և Յ. Պողոսյանի ղեկավարած մոնտաժողների բրիգադաների կողմից:

— Ընթացիկ տարվա առաջին կիսամյա-

կը,— շարունակում է ագիտատոր Ն. Մովսիսյանը,— մեր կոլեկտիվի համար բնորոշ էր նրանով, որ կոլեկտիվը լուրջ աշխատանքներ կատարեց գեներատորների, տրանսֆորմատորների, կառավարման վահանների արտադրության տեխնիկական հագեցվածությունը բարձրացնելու ուղղությամբ։ Վերջիններ թեկուզ գեներատորների հավաքման № 9 ցեխի օրինակը. այստեղ այժմ յուրաքանչյուր բանվորին բաժին է ընկնում 1,4 մետր երկարության կոնվեյերային գիծ, 3 բանվորին՝ մեկ նորմալ սարքավորում, 13 բանվորին՝ մեկ հատուկ տեխնիկական սարքավորում, 10 բանվորին՝ մեկ տեղափոխող և ամբարձիչ սարքավորում և յուրաքանչյուր բանվորին՝ երկու հարմարանք ու դրոշմ։

Կոլեկտիվը անցած կիսամյակում լուրջ հաջողություններ ունեցավ նաև նոր, կատարելագործված մեքենաների իրացման և նրանց սերիական արտադրության կազմակերպման ուղղությամբ։ Այժմ գործարանից դեպի Միության տարբեր ծայրերն են ուղարկվում նոր և կատարելագործված մարկաների տրանսֆորմատորային ենթակայաններ։

— Այդ նոր մեքենաները լուրջ ավանդ

են հայրենական մեքենաշինության մեջ։ Նրանք իրենց տեխնիկա-տնտեսական ցուցանիշներով չեն զիջում, այլ, ընդհակառակը, գերազանցում են արտասահմանյան ամենանշանավոր ֆիրմաների ամենաառաջնակարգ մեքենաներին. օրինակ՝ «ԵՍ—81—6Ս» գեներատորը, որը նախատեսված է ժողովրդական տնտեսության մեջ ստացիոնար կայանքների համար։

Զրույցի վերջում ագիտատորը խոսեց ունկնդիրների առաջիկա անելիքների մասին և նրանց ուշադրությունը բեռեց ստանձնած պարտավորությունները ժամկետից շուտ, մինչև համագումարը կատարելու վրա։

— Կիսամյակը փակված է հաջողությամբ,— շարունակում է ագիտատորը։— Այդ օրինական հպարտություն է առաջ բերում կոլեկտիվի անդամների շրջանում։ Բայց մենք չենք կարող հանգստանալ, չենք կարող տարվել հաջողություններով։ Առաջիկայում մեզ մեծ գործեր են սպասում։ Երրորդ եռամսյակում մենք պետք է իրացնենք նոր մեքենաներ, մոնտաժենք ու շահագործման հանձնենք նոր կոնվեյերներ, արմատավորենք նոր տեխնիկա ու տեխնոլոգիա։ Նախահամագումարյան սոցիալիստական մըր-

ցության պայմանագրով մենք պարտավորվել ենք երկրորդ կիսամյակում սերիական արտադրությունից հանել 8 տիպի հնացած էլեկտրասարքավորումներ, դրանք փոխարինելով նոր, ավելի կատարելագործված մեքենաներով: Բացի այդ, մեր կոնկրետ վր պարտավորվել է յուրացնել արտադրանքի 15 նոր տեսակներ: Մինչև համագումարը մենք պետք է գործարկենք տրանսֆորմատորների ավտոմատ փորձարկման կայանը և բազմաթիվ ուրիշ աշխատանքներ: Այդ ամենի հետ միասին մենք պետք է ապահովենք նաև երրորդ եռամսյակի պլանը, որը նախորդ եռամսյակի համեմատությամբ 8 տոկոսով բարձր է: Երրորդ եռամսյակի մեր բնագծերն են. արտադրել շատ գնեքատորներ, 6.100 շարժական էլեկտրական, 8.800 կառավարման վահան, 94.000 արդուկ, 955.000 կվտ ընդհանուր հզորություն տրանսֆորմատոր...

Ավարտելով իր զրույցը, ագիտատորը պատասխանում է ունկնդիրների հարցերին և չրանց հիշեցնում, որ առաջիկայում նրանք մեծ անելիքներ ունեն: Նա պարզաբանում է տեղամասի կոնկրետ վր առջև դրված առաջնահերթ խնդիրները:

Խ. ԵՂԻԱԶԱՐՅԱՆ

ԱԳԻՏԱՏՈՐՆԵՐԻ ՇԵՌԱԿԱ ԿՈՆՖԵՐԱՆՍԸ

Արդեն երկրորդ տարին է, որ մեր ագիտատորները հեռակա կոնֆերանսի միջոցով օգնում են խմբագրությունը՝ «Ագիտատորի բլոկնոտ»-ը ավելի բովանդակալից ու հետաքրքիր դարձնելու գործում: Մասնակցելով հեռակա կոնֆերանսին, ագիտատորները խմբագրությունը գրում են, թե «Ագիտատորի բլոկնոտ»-ում լույս տեսած որ հոդվածները և զրույցներն են իրենց դուր եկել, որ նյութերն են իրենք օգտագործել զրույցի ժամանակ: Նրանք միաժամանակ գրում են, թե իրենք ինչ են ցանկանում, որ տպագրվի «Ագիտատորի բլոկնոտ»-ում և այդ կապակցությամբ օգտակար խորհուրդներ են տալիս: Օրինակ, Երևանի Ալյումինի գործարանից ագիտատոր Շ. Խաչատրյանը խմբագրությունը խորհուրդ է տալիս հաճախակի տպագրել ագիտատորների այնպիսի զրույցներ, «Օգտագործիր զրույցի ժամանակ» խորագրով այնպիսի թվեր ու փաստեր, որոնք ցույց տան, թե որտեղ ինչպես են կատարվում պարտիայի XXII համագումարը:

մարի պատվին ստանձնած պարտավորու-
թյունները:

Ագիտատոր Ընկ. Խաչատրյանի խոր-
հուրդը շատ օգտակար է: Զէ՞ ոը այժմ սո-
ցիալիստական մրցության ամեն մի մաս-
նակից՝ բանվոր, թե կոլտնտեսական, ինժե-
ներ, թե գիտնական, համակված է միայն
մեկ ցանկությամբ՝ պատվով կատարել
ստանձնած պարտավորությունները և հա-
րադատ Կոմունիստական պարտիայի հա-
մագումարը դիմավորել նոր հաջողություն-
ներով:

Վեդու շրջանի Արմաշի այգեպտղաբու-
ծական սովխոզի ագիտատոր Ա. Հայրա-
պետյանը նպատակահարմար է գտնում «Ա-
գիտատորի բլոկնոտ»-ում հաճախակի տը-
պագրել գյուղատնտեսական թեմաներով
գրույցներ և հոդվածներ:

— Հարկավոր է, — ասում է նա, — տպա-
գրել այնպիսի նյութեր, որոնք ցույց տան
գյուղատնտեսական միջոցների առատու-
թյուն ստեղծելու ուղիները և հանգամանո-
րեն պարզաբանեն գյուղատնտեսության
առաջավորների փորձը:

Որպեսզի գյուղատնտեսության բնագա-
վառում աշխատող ագիտատորների զրույց-
ները լինեն ավելի բովանդակալից և ավելի

նպատակասլաց, ագիտատոր Ա. Հայրա-
պետյանը խորհուրդ է տալիս գրույցներ
տպագրել այգիների մշակության, հատկա-
պես խաղողի այգիների մշակությունը բա-
րելավելու, պարարտանյութերն արդյունա-
վետ օգտագործելու, մատղաշների խնամքը
լավ կազմակերպելու մասին:

Ագիտատոր Միքայել Մկրտչյանը, Սի-
սիանի շրջանի Սառնակունք գյուղից, կոլ-
տնտեսականների շրջանում կատարվող քա-
ղարական-բացատրական աշխատանքի պը-
րակտիկան նկատի ունենալով, խորհուրդ է
տալիս հաճախակի համագոտակի տեղե-
կություններ տպագրել Սովետական Միու-
թյան, ժողովրդական Դեմոկրատիայի եր-
կրների, ինչպես նաև գաղութակալությու-
նից ազատագրված երկրների պետական
խոշորագույն գործիչների մասին:

— Հաճախ ագիտացիոն գրույցների ժա-
մանակ, ասում է նա, — ունկնդիրները մեկ
հարց են տալիս ինչպես վերոհիշյալ երկր-
ների, այնպես էլ խաղաղության պրոգրեսի
համար պայքարող համաշխարհային գոր-
ծիչների մասին: Որպեսզի ամօթով չմնանք
երանց առջև, անհրաժեշտ է «Ագիտատորի
բլոկնոտ»-ի էջերում տպագրել այնպիսի
նյութեր, որոնց միջոցով մենք կարողա-

նանք ծանոթանալ այդ խոշորացուն գործիչների կենսագրութեանը:

Մեր երկրում բուռն թափով զարգանում է գիտութիւնը: Ոչ մի հասարակարգ այնքան շահագրգռված չէ գիտութեան զարգացմամբ և նրա զարգացման համար այնպիսի պայմաններ չի ստեղծում, որքան սովետական սոցիալիստական կարգը: Սովետական գիտութեան նվաճումները հիացմունք են պատճառում մաքուր աշխարհին: Իրոք, որ մեր Հայրենիքում մեծ հաջողութեամբ լուծվում են գիտութեան ու տեխնիկայի գաղափարների բազմաթիւ բարդ պրոբլեմներ:

Այդ կապակցութեամբ շատ ագիտատորներ և ընթերցողներ ցանկութեւն են հայտնում, որ «Ագիտատորի բլոկնոտ»-ում հաճախակի տպագրվեն տեղեկութեւններ սովետական առաջավոր գիտութեան ու տեխնիկայի հաջողութեւնների մասին:

Հրազդանի շրջանի Թաքարլուի սովխոզի ագիտակոլեկտիվի ղեկավար Ա. Դանիելյանը ցանկանում է, որ «Ագիտատորի բլոկնոտ»-ում ավելի շատ տպագրվեն գիտութեան ու տեխնիկայի նվաճումների և նորութեւնների մասին տեղեկութեւններ: Նա ցանկանում է նաև, որ «Ագիտատորի բլոկ-

նոտ»-ում տպարեւաբար նյութեր տպագրվեն ագիտացիոն աշխատանքի փորձի փոխանակման վերաբերյալ և խմբագրութեան օգնութեամբ գործնականում ագիտատորները ուսումնասիրեն ու ծանոթանան առաջավոր ագիտակոլեկտիվների աշխատանքի դրական փորձի հետ:

«Ագիտատորի բլոկնոտ»-ի հեղինակային ակտիվից և ագիտատորներից շատերը, նրկատի ունենալով ագիտատորներին և հատկապես սկսնակ ագիտատորներին մեթոդական օգնութեւն ցույց տալու անհրաժեշտութեւնը, խմբագրութեանը խորհուրդ են տալիս «Օգնութեւն ագիտատորին» խորագրով հաճախակի տպագրել այնպիսի զրուցներ ու հոգովածներ, որոնք օգնեն ագիտատորներին, որպեսզի նրանք բովանդակալից ու նպատակասլաց զրուցներ ունենան ունկնդիրների հետ:

— Մեթոդական բնութի հոգովածներն ու զրուցները,— գրում է «Ագիտատորի բլոկնոտ»-ի հեղինակային ակտիվ Հր. Կարապետյանը,— լավագոյն միջոց են ագիտացիոն զրուցներն ավելի հետաքրքիր, նպատակասլաց ու բովանդակալից դարձնելու գործում: Մեր ագիտատորները,— շարունակում է նա,— քաղաքական-բացատրա-

կան աշխատանքի պրակտիկայից գիտեն,
թե որքան մեծ օգնություն է ագիտատորի
համար, երբ նա կարգում է ու սովորում,
թե ինչպես ինքը պետք է ընտրի զրույցի
թեմա: ինչպես պետք է նախապատրաստվի
զրույցի, ինչպես պետք է օգտագործի գե-
ղարվեստական գրականությունը զրույցի
ժամանակ և այլն:

Հեռակա կոնֆերանսի որոշ մասնակից-
ներ միանգամայն իրավացի են, որ մեծ
կարևորություն են տալիս զրույցը քննա-
դատական դիտողություններով հարստաց-
նելուն: Ագիտացիոն աշխատանքի փորձը
ցույց է տալիս, որ զրույցն ավելի հետա-
քրքիր ու նպատակասլաց է դառնում, երբ
ագիտատորը, մրցության առաջավորներին
խրախուսելու հետ միասին, բացահայտում
է թերությունները, պարսավանքի ենթա-
կում լողրերին ու ձրիակերներին:

Երևանի ձեթ-օճառ կոմբինատից ընկ. Խ.
Մարտիրոսյանը գրում է, որ ագիտատորը
չի կարող հանդուրժել որևէ թերություն:
Ուստի նա զրույցների ընթացքում պետք է
քննադատի թերությունները և պարզաբանի
նրանց վերացման ուղիները: «Ագիտատորի
բլոկնոտ»-ում պետք է տպագրվեն օրինա-
կելի զրույցներ այն մասին, թե ինչպե՞ս

պետք է ագիտացիան օգտագործել աչքա-
կապություններ, զբաղվողների, լողրերի, խու-
լիգանների ու ձրիակերների դեմ պայքարե-
լու գործում:

Մի շարք ագիտատորներ և ընթերցողներ
ցանկություն են հայտնում, որ «Ագիտատորի
բլոկնոտ»-ում հաճախակի զրույցներ և
հոգվածներ տպագրվեն միջազգային թեմա-
ներով:

Խմբագրական կոլեգիան շնորհակալու-
թյուն է հայտնում հեռակա կոնֆերանսի բո-
լոր մասնակիցներին, որոնք իրենց խելացի
դիտողություններով օգնում են «Ագիտատո-
րի բլոկնոտ»-ը առաջիկայում ավելի հե-
տաքրքիր ու բովանդակալից դարձնելու
գործին:

ԹԵՄԱՆԵՐ ԵՎ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ԱԳԻՏԱՏՈՐՆԵՐԻ ԶՐՈՒՅՑՆԵՐԻ ՀԱՄԱՐ

1. Կոմունիստական պարտիան բացի ժողովրդի շահերից ուրիշ շահեր չունի

ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

Վ. Ի. Լենին— Ճառ կոմունիստական պարտիայի դերի մասին, *Երկեր, հատոր 31, էջ 283—288, Հայկահայրատ, 1952:*

Ն. Ս. ԽՐՈՒՇՉՈՎ— Կոմունիստական պարտիան սովետական ժողովրդի ղեկավար և կազմակերպող ուժն է կոմունիզմի հաղթանակի համար մղվող պայքարում, *ՍՄԿՊ XXII համագումարին տված զեկույցում, էջ 158—173, Հայպետհրատ, 1959 թ.:*

ՍՄԿՊ Մրազի նախագծի մասին, ՍՄԿՊ Կենտկոմի պլենումի որոշումը ընկեր Ն. Ս. Խրուշչովի զեկույցման առթիվ՝ ընդունված 1961 թվականի հունիսի 19-ին, տպագրված «Ս. Հ.»-ի 1961 թվականի հունիսի 20-ի համարում:

ՍՄԿՊ Կանոնադրության նախագծի մասին, ՍՄԿՊ Կենտկոմի պլենումի որոշումը ընկեր Ֆ. Ռ. Կոզլովի զեկույցման առթիվ՝ ընդունված 1961 թվականի հու-

նիսի 19-ին, տպագրված «Ս. Հ.»-ի 1961 թվականի հունիսի 20-ի համարում:

Կոմունիզմն անպարտելի ուժ է դարձել, «Պրավդա»-ի 1961 թվականի հուլիսի 1-ի առաջնորդողը, տպագրված «Ս. Հ.»-ի 1961 թվականի հուլիսի 2-ի համարում:

2. Նոր հաջողություններով դիմավորենք ՍՄԿՊ XXII համագումարը

ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

Նոր քափ հաղորդել նախահամագումարյան սոցիալիստական մրցությանը: Նյութեր «Ս. Հ.»-ի 1961 թվականի հուլիսի 8-ի համարում:

Ավելի բարձր նախահամագումարյան մրցության դրոշը, «Ս. Հ.»-ի 1961 թվականի հունիսի 7-ի առաջինորդող հոդվածը:

Ի պատիվ ՍՄԿՊ XXII համագումարի (թվեր և փաստեր), տպագրված «Ագիտատորի բլոկնոտ»-ի 1961 թվականի 12—13 համարներում:

3. Արագ, ամուր և էժան կառուցելը յուրաքանչյուր շինարարի պատվի գործն է (Շինարարի Օրվա առթիվ)

ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

Քաղաքների բարեկարգման և զեղեցկացման համար, «Պրավդա»-ի մայիսի 29-ի առաջնորդող հոդվածը, տպագրված «Ս. Հ.»-ի մայիսի 31-ի համարում:

Ուշադրությունը բեռնել կաբուրագույն օրյեկտները՝ շինարարությանը, «Ս. Հ.»-ի 1961 թվականի հունիսի 28-ի առաջնորդողը:

Առագ տեմպեր հաղորդել կապիտալ շինարարությանը, նյութեր Հայկական ՍՍՏԻ ժողտնտխորհի ակտիվի ժողովի մասին, տպագրված «Ս. Հ.»-ի 1961 թվականի հունիսի 9-ի համարում:

Իսրոցաշինարարությունը առաջնահերթ գործ է՝ «Ս. Հ.»-ի 1961 թվականի հունիսի 15-ի առաջնորդողը:

Հայրենի տան շինարարը, հորված «Մեր օրերի հերոսները շարքից» — Սոցիալիստական աշխատանքի Հերոս Խաչիկ Կոչկակարյանի մասին, «Ս. Հ.»-ի 1961 թվականի հունիսի 21-ի համարում:

Շինարար՝ այդ հպարտ է հեշում, նյութեր երիտասարդ շինարարների համամիութենական խորհրդակցության մասին, տպագրված «Ս. Հ.»-ի 1961 թվականի մարտի 11-ի համարում:

4. Ժամանակին և առանց կորստի հավաքենք բերքը, արդյունավետ օգտագործենք գյուղատնտեսական տեխնիկան

ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

Ն. Ս. ԽՈՒՇՉՈՎ — Ժողովրդի բարեկեցության բարձրացումը և գյուղատնտեսական մթերքների արտադրության հետագա ավելացման խնդիրները, հառարտասանած ՍՄԿՊ Կենտկոմի 1961 թվականի Հուն-

վարյան պլենումում, առանձին գրքույկ, Հայպետհրատ, 1961:

ՅԱ. Ն. ԶԱՐՈՅԱՆ — ՍՄԿՊ Կենտկոմի 1961 թվականի Հունվարյան պլենումի որոշման կատարումն ապահովող միջոցառումների մասին, զեկուցում, տրված Անդրկովկասի ռեսպուբլիկաների գյուղատնտեսության առաջավորների խորհրդակցությունում, տպագրված «Ս. Հ.»-ի 1961 թվականի փետրվարի 7-ի համարում:

Նոր բափ գյուղատնտեսական աշխատանքների, նյութեր, տպագրված «Ս. Հ.»-ի 1961 թվականի հունիսի 27-ի համարում:

Բերեաճավաք, «Ս. Հ.»-ի 1961 թվականի հունիսի 4-ի առաջնորդող հոդվածը:

5. Անասուններին սեփական կերով ապահովելը կուլտնեսությունների կաբուրագույն խնդիրն է

ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

Հողագործության ու անասնաբուծության մթերքների արտադրության և պետությանը դրանց վաճառքի 1960 թվականի պետական պլանի ու սոցիալիստական պարտավորությունների կատարման և գյուղատնտեսության հետագա զարգացման միջոցառումների մասին, ՍՄԿՊ Կենտկոմի 1961 թվականի Հունվարյան պլենումի որոշումը, առանձին գրքույկ, Հայպետհրատ, 1961:

Կերի կուտակումն առաջնահերթ խնդիր է: Լայն նա-
կատով ծավալենք խոտենձի և կերի սիլոսացման աշ-
խատանքները, հանրային հողին ապահովենք կերի
առատ պաշարով, նյութեր, «Ս. Հ.»-ի 1961 թվականի
Հուլիսի 8-ի համարում:

Լիովին օգտագործենք անասնաբուծության զար-
գացման ռեզերվները, նյութեր, «Ս. Հ.»-ի 1961 թվա-
կանի Հուլիսի 6-ի համարում:

Հայաստանի անասնաբուծության զարգացումը յոթ-
նամյակում, առանձին գրքույկ, Հայպետհրատ, 1960:

6. Բամբակի, ծխախոտի, եգիպտացորենի
լավ մշակությունը բարձր բերքի երաշխիքն է

ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

Ն. Ս. ԽՐՈՒՇՉՈՎ— Լիովին օգտագործել Անդրկով-
կասի գյուղատնտեսության բոլոր ռեզերվները: Անդր-
կովկասի ռեսպուբլիկաների գյուղատնտեսության
առաջավորների խորհրդակցությունում արտասանած
ճառից, առանձին գրքույկ, Հայպետհրատ, 1961:

ՅԱ. Ն. ԶԱՐՈՅԱՆ— ՍՄԿՊ Կենտկոմի 1961 թվա-
կանի Հունվարյան պլենումի որոշման կատարումն
ապահովող միջոցառումների մասին, զեկուցում, տըր-
ված Անդրկովկասի ռեսպուբլիկաների գյուղատնտե-
սության առաջավորների խորհրդակցությունում,
տպագրված «Ս. Հ.»-ի 1961 թվականի փետրվարի 7-ի
համարում:

7. Հանուն մեր երկրի բարձրագույն դպրոցի
հետագա զարգացման և կատարելագործման

ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

ՍՄԿՊ Կենտրոնական Կոմիտեի և ՍՍՌՄ Մինիստր-
ների Սովետի որոշյունը բարձրագույն դպրոցի աշխա-
տողների համամիութենական խորհրդակցության մաս-
նակիցներին, տպագրված «Ս. Հ.»-ի 1961 թվականի
Հուլիսի 5-ի համարում:

Բարձրագույն դպրոցի աշխատողների համամիու-
թենական խորհրդակցության Դիմումը ՍՍՌՄ բարձ-
րագույն ուսումնական հաստատությունների պրոֆե-
սորներին, դասախոսներին, ասպիրանտներին, ուսա-
նողներին, բանվորներին և ծառայողներին, տպագր-
ված «Ս. Հ.»-ի 1961 թվականի Հուլիսի 8-ի համա-
րում:

Բարձրագույն դպրոցի աշխատողների Համամիու-
թենական խորհրդակցությունում, նյութեր, տպագր-
ված «Ս. Հ.»-ի 1961 թվականի Հուլիսի 5—9-ի հա-
մարներում:

8. Կերմանիայի հետ հաշտության պայմա-
նագիր կնքելը խաղաղության ամրապնդման
ուղին է

ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

Ն. Ս. ԽՐՈՒՇՉՈՎ— Ճառ, արտասանած 1961 թվա-
կանի հունիսի 21-ին Մոսկվայի հասարակայնության
հերկայացուցիչների ժողովում, Հայրենական Մեծ պա-

տեղադրված 20-ամյակի կապակցությամբ, տպագրված «Ս. Հ.»-ի 1961 թվականի հունիսի 22-ի համարում:

Ն. Ս. ԽՐՈՒՇՉՈՎ— Ելույթ ուղիով և հեռուստատեսությամբ, 1961 թվականի հունիսի 15-ին, տպագրված «Ս. Հ.»-ի 1961 թվականի հունիսի 16-ի համարում:

Ն. Ս. ԽՐՈՒՇՉՈՎ— Ճառ, արտասանված 1961 թվականի հուլիսի 8-ին, գինվորական ակադեմիաների շրջանավարտների հանդիպմանը պարտիայի և կառավարության ղեկավարների հետ, տպագրված «Ս. Հ.»-ի 1961 թվականի հուլիսի 5-ի համարում:

Սովետական կառավարության նոտան ԱՄՆ-ի կառավարությանը, տպագրված «Ս. Հ.»-ի 1961 թվականի հուլիսի 8-ի համարում:

Ժամանակն է լուծել միջազգային հասունացած հարցերը, «Պրավդա»-ի առաջնորդող հոդվածը, տպագրված «Ս. Հ.»-ի 1961 թվականի հունիսի 18-ի համարում:

Խաղաղությունը բոլոր ժողովուրդների գործն է, «Պրավդա»-ի առաջնորդողը, տպագրված «Ս. Հ.»-ի 1961 թվականի հունիսի 24-ի համարում:

СОДЕРЖАНИЕ

НАГЛЯДНЫЕ МАТЕРИАЛЫ

Рост поголовья общественного скота на 1961 г. (в процентах)	1
--	---

МАТЕРИАЛЫ ДЛЯ БЕСЕД

В честь XXII съезда КПСС	4
А. Арутюнян—На страже социалистической Родины	14

ИЗ ОПЫТА АГИТАЦИОННОЙ
РАБОТЫ

Х. Егиазарян — Очередная беседа агита- тора	25
--	----

ОТВЕТЫ ЧИТАТЕЛЯМ

Заочная конференция агитаторов	33
--	----

В ПОМОЩЬ АГИТАТОРАМ

Темы и литература для бесед агитаторов	40
--	----

Ն Ո Ր Գ Ր Ք Ե Ր

Ա. Գ. ԼԱՇԻՆ.— ՍՍՍՐ Կոնստիտուցիա, էջ 170, գրքեր 37 Կ.:

Շ. Ն. ՊԵՏՐՈՍՅԱՆ— Սովետական պետականության կազմակերպումը և զարգացումը Հայաստանում, էջ 277, գրքեր 54 Կ.:

ՆՐԱՆԻ ՕՏՅԱՆ— Նրկերի ժողովածու, էջ 499, հատար երրորդ, գրքեր 87 Կ.:

Շ. ՊՈՂՈՍՅԱՆ— Առաջավոր ոչխարարույթ Ավաղ Թամրազուանի վարձր, էջ 57, գրքեր 6 Կ.:

Отдел пропаганды и агитации

ЦК КП Армении

БЛОКНОТ АГИТАТОРА

№ 14

1961 г.

ՎՁ 02224

370

Տպարանակ 8284

Հանձնված է արտադրության 14/VII 1961 թ.:

Ստորագրված է տպագրության 22/VII 1961 թ.:

ՀԱՅԿ Կուլտուրայի մրնիսարության պոլիգրաֆ արգունարերության և հրատարակչությունների գլխավոր փարչության II տպարան, Երևան, Կոնոնյանցի № 8:

Գրքեր 8 Կուլ.